

SPFs vårresa till Prag 18 - 21 april 2016

Dag 1

Tidig måndagsmorgon. Solen skiner in genom fönstret och man känner att våren närmar sig. Men ännu inget skimrande grönt på träden. Bussen åker runt och hämtar upp resenärer i Bålsta och sedan vidare till Arlanda. Halv tio lyfte Norwegian-planet mot Prag med 28 SPF-are ombord. Resan var lugn och strax efter elva landade vi mjukt i ett lite molnigt men vårlikt Prag.

På flygplatsen mötte oss vår reseledare Helena, en tjeckisk dam med mycket goda svenskkunskaper. Hon berättade att hon aldrig bott i Sverige men läst svenska på universitetet. Vi tog plats i vår buss, som körde oss till vårt hotell Ibis Old Town i den gamla delen av staden, mycket centralt och med spårvagn utanför dörren.

När vi checkat in gick vi direkt till restaurang Hyberna och åt en tre rätters lunch. Mycket välsmakande.

Nu var det dags att ta en sightseeingtur och det var inte så långt till Gamla stan.

På vägen till Gamla torget stötte vi på, till mångas stora glädje, fantasifulla bilar av veteranbilstyp. Dessa används för turer med turister.

Prag är en mycket gammal stad och blev förskonad från bombningar under kriget. Tyvärr föll några av de allierades bomber över staden, vilket var ett misstag, då dessa var avsedda för Dresden. Även vid den tyska arméns reträtt förstördes några byggnader i staden. Men här finns mycket att beskåda från olika århundraden. Ett av dessa hus är det gamla rådhuset från 1300-talet, som har ett 70 meter högt torn med ett mycket vackert astronomiskt ur från 1410. Varje hel timme mellan 8 och 20 börjar de tolv lärjungarna samt figurerna Girigheten, Fåfängan, Döden och Turken att röra på sig. En av urtavlorna visar månens och planeternas rörelser genom zodiaken och mäter tiden på fyra olika sätt. Dessutom är solen placerad på en av visarna och kretsar kring jorden, vilket visar att klockan är medeltida.

Ett markant inslag i Prag är numera grupper med en polis och två k-pist-försedda soldater, som patrullerar gatorna. Det kan kännas lite skrämmande men pragborna känner sig trygga efter allt som hänt på andra ställen i Europa.

Vi besökte också de judiska kvarteren med synagogor och den gamla judiska kyrkogården. Här finns den äldsta synagogan i Europa byggd 1270. På en av väg-

garna finns också ett ur med hebreiska bokstäver i stället för siffror och visarna går motsols eftersom hebreisk text läses baklänges.

Promenaden gick vidare förbi Franz Kafkas födelsehus, universitetet som anlades år 1316 och längs gatan Celetná med många affärer, en riktig turistgata.

Efter en stunds vila på hotellet var det åter dags för mat. Vi åkte spårvagn till restaurangen, som också var ett bryggeri. Där serverades deras eget mycket goda öl.

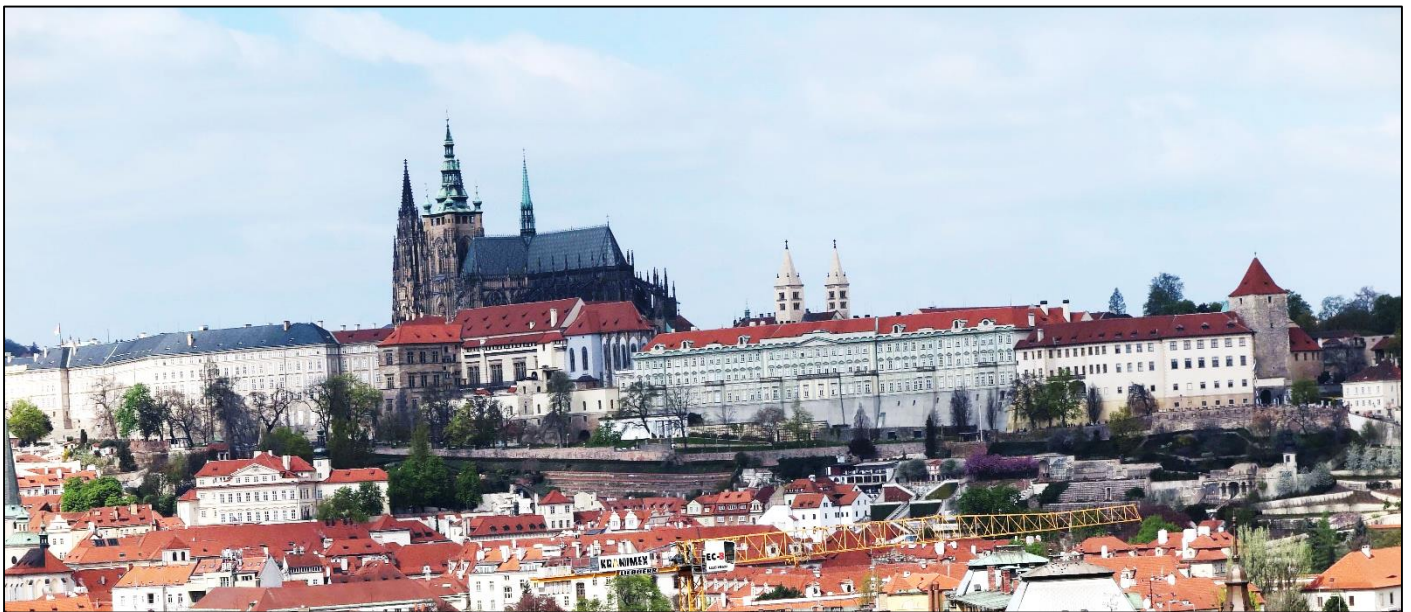

Dag 2

Denna morgon, dag två av vår vistelse i Prag, stod Pragborgen och Lillsidan på programmet. "Möt våren i Prag" brukar det heta, och visst det var mycket vårblommor och utslagna träd, men någon vår denna dag var det inte. Kallt och blåsigt emellanåt, men när solen kom fram blev det skönt.

Vi antrade bussen kl. 09.00 för att bli skjutsade till Pragborgen.

Pragborgen är en av stans största sevärdheter, och stor till ytan dessutom. Med ett mått på 570 gånger 130 meter är det världens största slott (enligt Guinness rekordbok). Borgen grundades på 800-talet. Den har en avundsvärd position på berget högt över Lillsidan. Nästan var du än befinner dig i staden ruvar slottet där uppe på sin kulle, som i en sagobok.

För att förstå Pragborgen, måste man inse att det är just en borg snarare än ett enskilt slott. Det handlar alltså om en stor yta skyddad av en mur, en plats som innehåller ett flertal byggnader, gator och gränder. Inom detta område finns fyra palats, fyra kyrkor, åtta andra större byggnader och fem trädgårdar. Byggnaderna representerar nästan varenda inriktning inom arkitekturen det senaste årtusendet.

Efter besöket i den mäktiga Sankt Vituskatedralen från 1300-talet och kungapalatset vandrar vi ut ur borgområdet för att ta oss ner mot Lillsidan "Barockens Prag". Detta är en stadsdel med 1700-tals karaktär. Vi besöker Wallensteinska palatsets trädgårdar och här får vi anledning att fundera lite över våra landsmäns härjningar under bl. a. 30-åriga kriget.

Under det 30-åriga krigets allra sista skede (1648), klättrade en svensk styrka på 100 man över stadsmuren vid Prags Lillsida. De överrumplade vakterna och tog sig igenom en av portarna, därefter kunde 3 000 man strömma in i Pragborgen under befäl av den svenska generalen von Königsmarck. Plundringen pågick i två dagar efter en detaljerad plan som Königsmarck gjort upp. Bytet blev mycket rikt. Silverbibeln (eller Silverboken) är Sveriges dyrbaraste bokskatt och finns i dag på Carolina Rediviva i Uppsala.

Mycket av krigsbytet som stannade i Sverige förstördes senare i olika eldsvådor. Men en del har bevarats och finns idag i bl.a. Kungliga Biblioteket och på Uppsala och Lunds universitet.

I Wallensteinska trädgården finns ett tjugotal kopior av statyer av skulptören Adrian de Vries vars original numera finns i Drottningholms Slottspark.

Kuriosa är att mellan 1910-1913 gjordes kopior av de "svenska" originalskulpturerna på Herman Bergmans konstgjuteri i Stockholm och sattes upp i Wallensteinträdgården. Och det är dessa skulpturer som vi tittar på idag.

Vi äter lunch på en tjeckisk restaurang nedanför borgområdet. Det var skönt att sitta och vila efter tre timmars promenerande på kullerstengator.

Nu går vi vidare till den världsberömda Karlsbron. Den är nästan 500 meter lång, byggd på 1300-talet och kantas av barockstatyer. Den är välkänd för sitt myllrande folkliv, men idag var det behagligt mycket folk när vi promenerade över bron.

Det var hit till brons västra fäste, men inte längre, som svenskarna kom under 30-åriga kriget.

368 år senare promenerade ett gäng seniorer från Bålsta över - hela bron.

Dag 3

"Wenn jemand eine Reise tut dann kann er was erzählen", den som gör en resa har alltid något att berätta, och så här berättas från dag tre med en del av gruppen som valt att följa med. Vi färdades ca 8 mil i sydostlig riktning från Prag till Kutná Hora, en stad med Unesco-arv att förvalta och med ca 20 000 invånare. Kutná Hora är en stad som haft stora silverfyndigheter att leva på under ca 200 år fram till mitten av 1700-talet. Här präglades silvermynt, främst av italienska myntpräglare, och mynten var gångbara i dåvarande Europa. Vi besökte St. Barbarakyrkan, ett bygge som påbörjades under slutet av 1300-talet och stod klart 1905. Barbara blev gruvarbetarnas helgon och kyrkan är idag en sevärdhet med Unescostatus. Vi fick höra en barbarisk historia om den unga kvinnan Barbara, med fadern som värste torterare, som efter att hon fått en uppenbarelse ville ansluta sig till kristendomen.

Det blev också en liten promenad på stadens gator till lunchstället, och då fotograferades vi.

Vi besökte även ben-huset/kyrkan, en från början liten gotisk kyrkobyggnad som byggts om och kännetecknas i dag mer av barock stil. Detta var ursprungligen begravningskapell och under perioden för digerdöden under 1300-talet som skördade ca 30 000 offer i omgivningarna, skyfflades kroppar ner i jorden utan värdighet om man så vill tycka och tänka. Enligt vad vi fick höra finns ingen egentlig förklaring till varför benrester grävdes upp senare i tiden. Än mer säggenomspunnet kom en munk med en kruka med jord från Golgata, som spreds i

närheten av byggnaden och sägnen/ryktet spreds och här ville man således bli begravd, även många från utlandet ville få sin sista viloplats här. Någon gång efter krigsstillestånd har benrester börjat staplas i högar och därav i dag det som vi fick beskåda - interiört ben- och skullformationer bakom glas - benhögar och skallar fint staplade i knotor för sig och även platser med skallar och benknotor tillsammans. En stor takkrona, som inte var på plats när vi var där, skall också finnas sammansatt av benknotor och skallar. Tips på en roman - Pesten av Albert Camus, nobelpristagare 1957- så kan man bättre sätta sig in i en farsots fasor. Här hålls gudstjänst 1 gång/år -benhuset ska göra oss medvetna om att ta vara på livet-således pengar är inte allt - och här kan refereras till senaste numret av tidningen Senioren sid. 71- vårda dina relationer. Vi såg stora områden med rapsfält under färden och körsbär-, päron- och äppelträd stod i början till blom när vi kom in i staden Kutná Hora, lika njutningsfullt varje år, och vi lär väl få uppleva det en gång till på hemmaplan.

På hemvägen i samband med en fråga om bondgårdens avsaknad i miljön bland de stora rapsfälten och andra grödor, fick vi höra en berättelse om hur den kommunistiska regimen påverkade alla bönder och samhällsmedborgare under sovjettiden. Att berätta var inte svårt för vår guide Helena, men känslösamt märkte vi, hennes far och familj hade varit en stolt jordbrukarfamilj. Vad som händer med de flesta människor vid konfiskering av ens ägodelar blev en påminnelse även för oss om hur allmänmänskliga värden som gemenskap och samverkan fort kan raseras, när någon kommer och pekar med hela handen.

Det var mycket trafik under hela resan från Prag till och från Kutná Hora. Folkmängd i Sverige och Tjeckien är ungefär lika, och landet Tjeckien har en yta ca $\frac{1}{4}$ av Sveriges, så folkmängden och bilar och lastbilar upplevs så klart mera påtagligt.

En annan sak vi noterade på spårvagnen i Prag, som f.ö. var kostnadsfri för de över 70 år och alltid fullt med folk, var att unga människor reste sig upp för äldre, trots att de precis som i Sverige, verkade helt upptagna med sina telefoner.

Dag 4

Åter tidig morgon. Frukost serverades redan klockan sex. Hotellet öppnade frukostmatsalen bara för oss. Vi samlades i foajén för att gå några kvarter till bussen, som tog oss till Vaclav Havel Airport. Resan hem var lugn och behaglig och vid halvtolvtiden var vi åter på svensk jord. Trötta men mycket nöjda med en intensiv och mycket innehållsrik resa.

Text:

Eva Lidö, dag 1 och 4

Yvonne Lindström, dag 2

Eva Fogelberg, dag 3

Foto: *Gert Lidö, Karl-Ewert Lindström, Inger Sander*

Fler (okommenterade) bilder från Kalles kamera:

